

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám, földszint (Arany Bika-bérlő). — Telefon: 113 (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám. (Arany Bika-bérlő) földszint. Telefon: 113 (7 mellék-állomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

POLGÁRI ÉLETFORMA: 2-ES KOCKA

A mi „engedékenységünk” Irtó: Antalfy Gyula

A jobboldali ellenzék, amely a polgári tábor egységének megbontására minden eszközt felhasznál, választási agitáció során előszeretettel támadja a Független Kisgazdapártot úgynevezett „engedékenysége” miatt, amely engedékenysége — a jobboldal szerint — nagymértékben káros volt. Bár ezt a vádat gyakran éppen azok hangoztatják velünk szemben, akik ennek a kártható „engedékeny” politikának a sugalmazói és tevékeny gyakorlói voltak s bár jól tudjuk, hogy bizonyos ellenzéki pártok egyesegyedül a polgári front megosztása céljából születtek, mégis foglalkozni kell ezzel a váddal, nehogy a ravaszul elhullatott mag — a háború utáni helyzetünket hibásan felférők között — termő talajra hulljon.

Ha a valóság felismerését, helyzetünk tisztánlátását, a realitások alapjára való helyezkedést engedékenységnak lehet nevezni, a Kisgazdapárt valóban engedékeny volt a felszabadulás első percétől kezdve. Akkor — az iszonyatos összeomlás és a helyzetünkben beállott gyökeres változás után — a legtöbben nem is képzelték, hogy lesz mód és lehetőség egy polgári életszemléletű párt működésére és hosszabb fennmaradására. Menthetetlenül el is pusztult volna ez a párt — és teljességgel képviselet nélkül maradt volna a nem-marxista parasztság, munkásság és polgárság, — ha szembeeszel azokkal a mérhetetlen erővel, amelyek a történelem kerékét előrelodították, ha megmerevedik, vagy éppenséggel szembeeszel a fejlődéssel! A Kisgazdapárt nem ezt tette s nem is tehette, ha nem akarta eljátszani, hogy a paraszi és polgári tömegeknek is legyen beleszólásuk az ország arculatának kialakításába.

Résztvettünk tehát a dolgok intézésében és valóban tettünk engedményeket, de mindenkor fennmaradásunk és az építő nyugalom fenntartása érdekében. Semmiképpen sem tekintjük azonban engedménynek a nagy szociális vívmányok kivitelezésében való részvételünket. A földreformot mi ugyanúgy akartuk, mint a munkáspártok, sőt volt idő, hogy erőteljesebben követeltük, mint bármelyik párt Magyarországon: amikor a munkáspártok az ipari dolgozók problémáival voltak elfoglalva, vagy a földkérdés megoldását a kollektívizmus útján keresték.

Az államosításokhoz való hozzájárulás sem volt engedékenység a részünkről: hanem erdelti programunk végrehajtása a fejlődés szellemében. Egyetlen földművelőnek, egyetlen polgárnak sem érdeke, hogy a magyar föld kincsei, vagy az ország energiaszűke két-három család kezében legyenek, mint ahogy a vasutakat is mindenki az állam kezében tudja a legjobb és legtermészetesebb helyen és senki sem gondol az eredeti részvénytulajdonosok leszármazottainak való visszajuttatására. A közösséget kell, hogy gazdagítsák ezek a javak, mint

A falu és város lakói a Kisgazda Párt zászlaja alatt sorakoztak fel Budapesten Szent István napján

Dobi István pártelnök: Nem tagadhatja meg senki tőlünk, hogy beleszóljunk a magunk magyar módján, hogy milyen legyen a fejlődés Magyarországon

Az idei Szent István napon is megtartotta a Független Kisgazda Párt hagyományos sereg-szemléjét Budapesten. Találkozóra gyűlt össze ezen a napon a Kisgazda Párt lobogója alatt a város és a falu népe. A parlament előtti Kossuth Lajos téren folyt le a nagygyűlés. Nemzeti-

A mi demokratikus berendezkedésünknek a magyar hagyományok talaján kell kitermelődni

A nagygyűlést Németh Imre nyitotta meg, majd Bogdár József polgármester mondott beszédet. Üdvözölte azokat a parasztokat, akik Szent István ünnepét alkalmából a fővárosba jöttek. A Kisgazdapárt — mondotta — szerencsésen fogta össze magában a falu és a város dolgozóit, akik megfogták egymás kezét, hogy soha többé ne eresszék el, semmiféle csáhtás kedvéért sem.

Ma a magyar parasztság magának érezheti a főváros, melynek népe túlnyomó többségben ugyanazokat a politikai eszméket vallja, amit a falu polgársága. Büszkén valljuk Szent István királyt magunkénak, a magyarnép kiapadhatatlan forrásának, a nemzet útmutatójának, világító fényszálának.

— Ebből a választásból a magyar demokráciának megerősöd-

ve kell kikerülnie. Mi azt mondjuk, hogy szavazzanak lelkiismeretük és meggyőződésük szerint.

Dobi István: Szabadságot befelé, függetlenséget kifelé

Ezután Dobi István a Kisgazda Párt elnöke szólalt fel. Meltatta Szent Istvánt, akiben, mint mondotta, a magyar nemzeti öntudat, a függetlenségi gondolat és a haladás feljethetetlen emberét látja. A Független Kisgazda Pártban — folytatta — jelentkezett először öntudatosan sok millió parasztnak és városi polgárnak közös akarata, hogy az országot a nemzeti hagyományoknak megfelelő irányban kormányozzák.

— Nincs még egy osztálya a nemzetnek, amely annyira kész volna az érdekek egyeztetésére és másokért az áldozat vállalására is, mint a magyar paraszt-

A mi demokratikus berendezésünknek a magyar hagyományok talaján kitermelődni.

Olyan politikai pártokat támogatasson a magyar nép, amely a magyar népből nőtt ki s amely akaratainak, vágyainak és érdekeinek megfelelő.

Mi a béke pártja vagyunk, külpolitikailag is, belpolitikailag is. Azokat a feladatokat, amelyek mi még el tudunk végezni, semmiféle más politikai párt nem tudná megoldani ebben az országban.

A közös munka, közös egyesség, a közös magyar sors erősebb testvériséget költött a paraszt, munkás és szellemi dolgozók között, mint a legszebb koalíciós egyezség.

Ha a reakció merényletei megihusultak, ha a válságok nem robbantottak ki véres forradalmat, ha a demokrácia fejlődése minden nehézség ellenére sem állt meg, ez nemcsak az államférfiak és pártvezérek érdeme, hanem inkább érdeme a dolgozó magyar népnek. — A Kisgazda Párt két és fél év alatt igen nehéz körülmények között politizált. Hányszor éreztem, hogy a feladat, amelyet vállaltam, meg-

haladja erőmet, össze kell roskadnom alatta, de nem mentem el a helyemről, ott maradtam és ott fogok maradni és végzem azt a munkát, amelyet a Kisgazda Párt hivatásának érzek, a magyar egység szolgálatát.

Ha idebenn sikerül megteremtetni a nyugalmat és békességet, ha sikerül az erőket a politikai harcok területéről átvinni az alkotó munka területére, fel fogunk emelkedni a mélységből, ahová hirtelen régi uraink bűnei miatt kerültünk.

A parasztság az egész országban mögém állt megint. Nekünk azonban nem mindegy, hogy Budapest hogyan szavaz, Budapest népének sem mindegy.

A válságok ellenére is hatalmas eredményeket értünk el az elmúlt időben. Két és fél esztendő alatt „nem” volt egyetlen szociális vagy gazdasági kérdése az ipari munkásságnak, ahol mi egyetlen szalmaszálát kereszthetettünk volna jogos érdekei útját. Ezután sincs más szándékunk, csak éppen annyit kérünk, hogy a munkásság teljes súlyával álljon mellénk, amikor arról lesz szó, hogy a mezőgazdasági lakosság is megkapja a magatörvényes érdekképviseletét és az ipari, mezőgazdasági áruk aránytalanságának egyszer véget ves-

ahogy a bankok működésének is csak akkor van létjogosultsága, ha az egész ország népének üdvére, nem kevés kiváltságosok zsebének hasznára történik. A magántulajdont sohasem értelmeztük úgy, hogy a tömegek kizsákmányolása árán egyesek dáriusi kincseket gyűjthessenek s nagykapitalista monopóliumok milliói verejtékének hasznát vágják zsebre.

A reakció elleni harc vitele sem engedékenység részünkről, hanem az ország és a nép további életének biztosításáért folytatott sorsdöntő küzdelem. Olyan erők ellen folyik ez a harc, amely erők immáron kétszer vitték pusztulásba, valósággal a megtárlt sir szélére az országot. S ösztönös önvédelmi mozdulat részünkről a védekezés a nemzethalált felidéz erők újbóli jelentkezése ellen.

Mi hát az a vádát kovácsolt engedékenység, amit az újszülött ellenzékiek fejünkre olvasnak? Hogy a párt nem élt többségi jogával, nem egyedül kormányzott, nem tudta kivívni az arányosítást, az önkormányzati választásokat megejtését, hogy a közgazdasági életben mind több beavatkozás történt az államhatalom részéről?

Képtelenség feltételezni, hogy Magyarországon — a megváltozott Kelet-Európán belül — egy polgári párt egyedül kormányozhatott volna, az ipari munkások pártjainak kizárásával s hogy ez a polgári párt — ha többséget

kapott is — maradéktalanul megvalósíthatta volna saját céljait. Mindenesetre nagyobb mértékben sikerült volna ez, ha a katasztrófát okozó múlt életbenmaradt erők nem jutnak szerephez ebben a pártban s ha a bizalom légkörében élhetünk a koalíciós partnerekkel. Ez esetben még az államhatalom nagyobb beavatkozásától sem kellene visolyogni senkinek, hiszen ki kívánhatja ma a gazdaságpolitikában a korlátlan verseny szabadságát, a kíméletlen manchesteri szabadversenyt, mely elsősorban éppen a gyenge kisembert — a kispolgárt: a kisiparost, a kiskereskedőt, a kisparaszt — ölné meg, pusztítaná el?

A Kisgazda Párt valóban nem folytatott mindig ú. n. „népszerű” politikát. De megállapításával és részben épp engedékenységgel biztosítani tudta az ország belső békéjét, a termő és teremő nyugalmat. Közel három esztendő telt el a felszabadulás óta s Magyarországon nem volt egy nagy sztrájk, nem volt egy komolyabb politikai összecsapás pártok vagy csoportok között, viszont éhesen is dolgozott mindenki s ma az ország a legjobb úton van a talpraállás felé. Jobb lett volna egy „népszerűbb” politika s közben Görögország sorsára jutni? Jobb lenne, ha falvak égnének, barikádok emelkednének a pesti utcákon, vér folyna, állnának a gyárak, a vasutak s a hidak helyén még a révhajósok is sztrájkolnának?

Különbön is engedékenységet nemcsak mi mutattunk, hanem koalíciós társaink is, tagadatlanul a nagy polgári párttal való együttműködés bizonyos fokú háttér alatt. Csak szét kell nézni a jelenlegi választási fronton. Ha csak a külsőségeket látjuk, akkor is nagy a változás a legutóbbi választás óta. Akkor egyedül mi, ma minden párt — kivéve a szociáldemokratákat — a nemzeti lobogó alatt indul a harcra és a két választás között eltelt idő alatt két párt jelvénye vált nemzetiszínné, a Kommunista Párté és a Paraszt Párté. Ma már minden párt szükségesnek tartja a magántulajdon és a magánkezdeményezés szabadságának védelmét s ha tudjuk, hogy a szocializmus célja a föld és a termelőeszközök köztulajdonba vétele, akkor ez nem kis engedmény a marxista pártok részéről. Nem kétséges, hogy ezeknek az engedményeknek létrejöttében feltétlenül szerepe volt egy nagy polgári párt létezésének, bár a munkáspártok is mondhatják, hogy az ő részünkről sem engedményről van itt szó, hanem a sajátos magyar viszonyokhoz — a magyar paraszti individualizmusához, földszeretetéhez — való alkalmazkodásról s a polgári társadalom eszményeivel való nagyobb simulásról. Mint ahogyan hazafiságból, — nem a jelszó, hanem az építő hazafiságból — is becsülettel vizsgázott az országot éhes gyomorral is lelkesen építő magyar inari munkás.

Egy nagy polgári párt jelenléte azonban még így sem hanyagolható el, amikor a magyar politikai panorondot és az ott végbemenő eseményeket szemléljük. Vitathatatlan, hogy másként fejlődtek volna a dolgok Magyarországon, ha nincs Kisgazda Párt, ha helyette apró töredékpártok képviselik a polgári eszményeket és törekvéseket. Ezután szinte még sokkal lényegesebb, hogy a polgárság és a polgári szemléletű parasztság egy táborban, — egyetlen nagy pártban és teitellenül a koalíciók belülről legyen. — A koalíciók kívül semmit elérni senkinek, semmiféle hangzatos ellenzéki pártnak nem lehet: az ország sorsának alakulására befolyást, irányítást egyedül csak a koalíciók belülről lehet gyakorolni, az ellenzéki pártokra esett szavazatok tehát szinte automatikusan semmisülnek meg és vesznek el. Ha ehhez hozzá vesszük, hogy van ellenzéki párt, amelynek megteremtésekor egyedül szándék a polgári egység megbontása volt, nem kétséges, hogy a nemmarxista magyar tömegek hol nyernek nagyobb oltalmat és biztonságot: a nyílt reakciónak deklarált ellenzéki pártokban, vagy az ország teljes talpraállításáért az ipari munkásság pártjaival jó barátságban és bekezdésben együtt dolgozó nagy pártban, a Független Kisgazda Pártban.

Igazolvány képek
HORVÁTH FOTÓTÓL,
Simonffy utca 1/b.

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Vigmozgóban választási nagygyűlést tart a Független Kisgazda Párt

A Független Kisgazda Párt debreceni szervezete augusztus 24-én, vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel választási nagygyűlést tart a Vigmozgóban. A Független Kisgazda Párt városi szervezetének e nagyszabású megmozdulásán dr. Erőss János közellátásügyi miniszter, a tisztántúli választókerület kisgazdapárti listájának vezetője fog nagy érdeklődéssel várt programbeszédet mondani. Erőss János, aki egyik vezető tagja a

pártnak, a nagygyűlésen ismertetni fogja a párt jelenlegi helyzetét és célkitűzéseit. Azután Róth Pál iparügyi államtitkár fog szólni a kisiparosokhoz és kiskereskedőkhez, majd Öry István pártelnök, a kisgazdapárti lista második jelöltje intéz beszédet a város népéhez. A vezetőség felhívja a tagok és érdeklődők figyelmét, hogy a nagygyűlés pontosan kezdődik és arra ügy a párttagok, mint az érdeklődők pontosan jelenjenek meg.

A Független Kisgazda Párt a parasztság és polgárság önálló pártjaként vesz részt a választásokon!

Nagy tömegek, lelkes hangulat a Kisgazda Párt hajdúmezei népgyűlésein

A Független Kisgazda Párt vármegyei szervezete Szent István napján nagyszerű népgyűléseket tartott a vármegye több helyiségében.

Délelőtt Tiszacsegén hirdették gyűlést a párt. Az iskola udvarán több ezer főnyi tömeg soha nem látott lelkesedéssel fogadta Öry István pártelnököt, aki beszédében hangzott, hogy a rosszulindult hírekkel ellentétben a Független Kisgazda Párt a parasztság és polgárság önálló és független pártjaként vesz részt a közelgő országgyűlési választásokon. Programunk ma is a régi, elveink nem változtak és nem fognak változni a jövőben sem. Öry pártelnök foglalkozott az ellenzék részéről most hangoztatott felelőtlen ígérgetésekkel, Hangsúlyozta, hogy aki a mai helyzetben fél-fél ígérget, az vagy nincs tisztában a lehetőségekkel, vagy pedig tudatosan be akarja csapni a népet.

Öry István hatalmas lelkesedéssel fogadott beszéde után Jámbor István földesi képviselő-jelölt hangzott: a Független Kisgazda Párt ma is a régi elveket kívánja képviselni. Nem igaz, hogy a Kisgazda Párt balra vagy jobbra hajlott volna. Ellenben azt látjuk, hogy más pártok is a mi jelszavainkat veszik át, nem is szólva az újdonsült pártokról, melyek még nevelkben is elorozták egy-két szót a Független Kisgazda Párttól.

Zilay Tibor ifjúsági főtitkár hangsúlyozta, hogy a Független Ifjúság egy emberként áll a Kisgazda Párt mellett a választási harcokban.

A párt szóinkai ezután Egyek-re mentek át, ahol ugyancsak több ezer főnyi tömeg hallgatta

végig Öry István, Jámbor István és Zilay Tibor beszédeit.

Este Hajdúdorogon hirdették gyűlést a Kisgazda Párt. A község népe itt is határtalan lelkesedéssel fogadta a Kisgazdapárti küldötteit. Öry István hangsúlyozta, hogy a Kisgazda Párt sohasem hagyja magára a falu népét, mert akkor önmagát támadná meg. Az elkövetkező választásokon bizalmat és támogatást kért a Független Kisgazda Párt listájára. Jámbor István és Zilay Tibor felszólalása után Fogarassy Elek vármegyei főtitkár rámutatott arra, hogy választások előtt éhes mandátumvádszok lepték el a falvakat, olyan emberek, akiknek soha semmi közük a falu népéhez nem volt, akik soha sem állottak a parasztság mellett, ha segíteni kellett, de kik aszonnal jelentkeznek, mi-helyt mandátumról van szó. Kifejtette, hogy dr. Lévy Zoltán ügyvéd most annak a Balogh Istvánnak a pártját szeretné megszerezni, aki annak idején magát Lévyt is kiberudalt a Kisgazda Párt soraiból. Balogh István és székelyi öli most a választásosság palástját szeretnék magukra borítani, de a falu népének nem szabad elfelejtenie, hogy Balogh István az, aki a Kisgazda Párt vezetőségének tudta és beleegyezése nélkül felvetette a fakultatív hitoktatás kérdését. Fogarassy főtitkár szavai mély hatást váltottak ki a megjelentekből.

A Kisgazdapárt a tegnapi nap folyamán Hajdúhadházon és Tégláson rendezett kitűnően sikerült népgyűléseket, melyeken Fogarassy Elek és Jámbor István ismertették a párt helyzetét és célkitűzéseit.

szorulókból állt, részben pedig olyanokból, akik adminisztrációs hibák miatt nem kaptak értesítést arról, hogy a kiosztás során nekik is jut a ruhasegélyből.

Megverték a ruhaosztó kerületi szociális főfelügyelőt Püspökladányban

Vadászy Sándor, a szociális felügyelőség vezetője jelentette a vármegyei közigazgatási bizottságban, hogy július folyamán a Quakerok jelentős ruhaadományát osztották ki Hajdú megye községeiben, így Balazsújvárosban 520, Egyeken 400, Püspökladányban 600, Hajdúszoboszló városában pedig 1040 rászoruló sokgyermekes család részéről ruhaadományban. Sajnálatos jellette, hogy a napokban megtörtént az első komolyabb incidens a külföldi segélykiosztásnál: Püspökladányban a tömeg tetleg bántalmazta a kiosztásnál jelen volt kerületi szociális főfelügyelőt és a járási titkárt. Megállapították, hogy a tömeg részben juttatásra rá nem

Megcsókolta gyermekét és felakasztotta magát

Megcsókolta a gyermekét, elküldte játszani, utána felakasztotta magát a padláson, ruhazárító kötéllal Hulj Jánosné Hüdi Zsófia 52 éves, komádi-i lakos. Amikor észrevették az öngyilkosságot és levágták a padlás szarufájáról, már halott volt. Tettét bejegyezte a bíróság. Tettét bejegyezte a bíróság. Tettét bejegyezte a bíróság.

Mi az igazság a piaci helyi ármegállapítás letiltása körül

Erős János közellátásügyi miniszter válasza a szakszervezetek bizottságának táviratára

A Debreceni és Hajdúmezei Szabad Szakszervezetek bizottsága aláírással a miniszterelnök-höz táviratot intéztek, melyekben többek között ez áll:

„Debrecen és Hajdúmegey határozottan elutasítja a legmélyebb felháborodással tiltakozik Erős János közellátásügyi miniszter azon intézkedése ellen, amelyet augusztus 16-án juttatott el a város polgármesteréhez és a főispánhoz, mely megtiltja, hogy bárki és bármilyen szerv a szabad áralakulásba beavatkozzon. Világosan látják a debreceni és hajdúmezei dolgozók — mondja tovább a távirat —, hogy a közellátási miniszter úr ezt a rendelkezést választási trükknek szánta egy bizonyos társadalmi réteg felé.”

Dr. Erős János közellátásügyi miniszter éppen Debrecenben tartózkodott, mikor értesültünk a fenti táviratról. Nyomban kérdést intéztünk Erős miniszterhez, ki a következőkben válaszolt:

— Budapestről történt elutasításom előtt félúton hallottam, — de magam nem olvastam — egy táviratot melyet a Debreceni és Hajdúmezei Szabad Szakszervezetek bizottsága küldött volna a miniszterelnök-höz és abban engem állítólag olyan inaktívakkal illet, mintha én a főispánnak és polgármesternek megtiltottam volna, hogy a szabad áralakulásba beavatkozzanak.

— E kérdésben a való tényállás az, hogy a zöldség és gyümölcsárak szabadok a Gazdasági Főtanács és a minisztertanács egyhangú döntése értelmében. Szabad árak mellett ártóerős vagy árlemorzsolódás csak abban a formában lehetséges, ha a piacot ennél nagyobb tömegű árakkal drasztikusan el, amikor a kereslet és kínálat természetesen alakít ki normális árakat.

— A zöldség és gyümölcs szabad ára mellett egyes vidéki hatóságok, sőt a gazdasági rendőrség egyes vidéki kirendeltségei is e természetekre ármegállapításokat eszközöltek, nem kétséges — törvénytelenül —. Így adódott, hogy például a hagyma természetesen kialakult piaci árát a helyi hatóság a helyi nyomoknak ellenállni nem tudván, magasabban állapította meg mint az a piacon önként kialakult. Ugyanez történt a zöldségekkel.

— Az én gondozásomra utalt 4 millió 770 ezer leltet meghaladó közellátottak nagy százaléka Budapest és Nagybudapest körzetében van, — folytatta Erős miniszter —. A főváros közellátási osztálya, a nagyvásártelapi kereskedő érdekeltek, a vásárlóközösség és más érdekeltek is panasszal fordultak hozzám, hogy Budapest és Nagybudapest dolgozóit ellátni nem tudják, mert a felvásárló kereskedelem a vidéki hatóságok által önkényesen megállapított magas árakon vásárolni és felhozni nem tud. Erről jelentést tettem a Gazdasági Főtanácsnak s onnan vett utasításra e tárgyban a Gazdasági Főtanács titkárságán értekezletet tartottunk, melyen résztvett a közellátásügyi mi-

niszterium, a földművelésügyi miniszterium, a Jótételezői hivatal, a Gazdasági rendőrség, a budapesti Vásárgazgatóság, a Moszk, a nagyvásártelapi kereskedők érdekeltsége. Ezek egyhangú határozata alapján jött létre a Gazdasági Főtanács (G) 579—1947. sz. előterjesztés a ennek eredményeként született meg az általam mint szakminiszter által a 52.830—1947. körrendelet.

A körrendelet alább teljes egészében nyilvánosságra hoztam:

„Az elmúlt év végén, illetőleg a folyó év elején több körrendeletben — így legutóbb az 51.166-1947 XI számú körrendeletben — értesítettem Címet, hogy a Gazdasági Főtanács állásfoglalása alapján a gyümölcs, zöldség és fűszerek ára a méltányos hasznát meg nem haladó nyereség felszámítása esetén szabadon alakul.

Több oldalról beérkezett jelentésekből és panaszokból tudomásomra jutott, hogy egyes vidéki hatóságok, illetőleg közellátási felügyelőségek hivatkozott körrendelet ellenére megállapították a gyümölcs-, zöldség- és fűszerek legmagasabb árát, illetőleg ezen cikkeknél irányárakat írnak elő.

Tudomást szereztem továbbá arról is, hogy a helyi hatóságok illetőleg közellátási felügyelőségek sok esetben megállapítják az árát olyan egyéb cikkeknél is, amelyeknek ára rendeleti intézkedés alapján szabadon alakul.

Felhívom a Címet, hogy az olyan cikke árát, amelyet rendeleti úton felszabadítottam, általában szabadon megállapítsa, amennyiben pedig az ármegállapítás vagy irányár előírás már megtörtént volna, ez irányú rendeletét azonnal vonja vissza.

Amennyiben a fogyasztói érdekek multhatatlanul szükségessé teszik egyes cikkeknél a fogyasztói árak megállapítását, úgy az ármegállapítás életbe lépése előtt minden egyes esetben ki kell kérni előzetes jóváhagyásomat. Megjegyzni kívánom azonban, hogy olyan helyeken, ahol helyi terméskérek kerülnek forgalomba, különösen, ha az ellátatlan területekre szállító kereskedelem és a feldolgozóipar felvásárlási piacairól van szó, a helyi árszabályozást általában nem kívánom engedélyezni.”

— Az előterjesztés és a körrendelet tartalma nem hagyhat fent kétséget az iránt, — folytatja nyilatkozatát Erős miniszter —, hogy e rendelkezések nem az én, hanem a Gazdasági Főtanács felhívása által összehívott érdekeltség egyhangú álláspontjának eredményei és hogy ezek éppen a fogyasztók érdekeit védik, anélkül, hogy a termelői árakhoz hozzájárulnának.

— Az én közellátásügyi miniszteri ténykedésemről — fűzte hozzá a miniszter — lehet bárkinek jó vagy rossz véleménye, de engem olyan inaktívakkal illetni, hogy a fogyasztók érdekei ellen kortescélt cselekednek csak tájékozatlanságból vagy rosszhiszemű felelőtlenségek lehet. A felelőtlenség és kötelességtudat nélküli jöközöttabb mértékben senkinek nem lehet meg s ez kizárja azt, hogy ilyen rendkívül fontos kérdésben engem kortescél vezethetne. Kis híján egy éves miniszterségem alatt tökéletesen el tudtam magamban választani a párt-embert a közszolgálatban álló embertől.

Végül is Európában — Svédország és Svájc után a legjobban ellátott ország vagyunk.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1947 aug. 22.

KALAP FRANK Arany Bika

Amikor saját megítélésem szerint is, ennek érdeme egyedül és kizárólag a dolgozó magyarok összességé, a pártlan és korrekt elosztásban, a közellátási szervezet tárgyilagos működésében valami csekély részem nekem is van. És amikor ezért sem elismerést, sem dicséretet nem várok s nem kérek, ugyanakkor határozottsággal utasítom vissza azt a beállítást, mintha én bárki mással legalább azonos mértékben és erővel nem akarnám visszaverni a fogyasztók érdekei ellen irányuló profithajhászatot.

— Ha a táviratot küldő Szabad Szakszervezetek bizottsága nem hinné el, vagy nem akarná elismerni az én jóindulatú és jószándékú igyekezetemet, nehezem hiszem, hogy a budapesti Vásárgazgatóság részéről az értekezleten résztvett munkaspárti Tasnádi igazgató, vagy a prami-nens munkaspárti személy által vezetett Gazdasági Főtanács, vagy a gazdasági rendőrség jóhiszeműségét kétségbevonná, se-jeste be nyilatkozatát Erős miniszter, amely alkalmas arra, hogy tiszta képet nyújtsa a felelőségeket tisztázza.

Meghosszabbították a kereskedelmi és iparkamarai választások határidejét

A hivatalos lap tegnapi számú közli a miniszterelnök rendeletét, mely szerint a kereskedelmi és iparkamarai választásokat legkésőbb 1947. évi november hó 30-ig kell megtartani.

A városi hároméves terv Debrecen törvényhatósága előtt

Tegnap délután zárt ülésben pártközi értekezlet foglalkozott Debrecen városának hároméves tervével; ma a jog- és pénzügyi bizottság és a törvényhatósági bizottság elé kerül, holnap pedig a törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlésén tárgyalják. A közgyűlés tárgysorozatán szerepel még az Elektromos és Gázművek igazgatói állagának betöltése is.

Miért drága a hagyma és a burgonya?

Tegnap ismét küldöttség járt a városnál. Vagányári, dohánygyári dolgozók, munkáselesek voltak a küldöttségben. Kérték, hogy törtenjenek intézkedések a közellátás megjavítására s az árak letörésére.

Ménes h. polgármester válaszában elmondta, hogy a reakció gazdasági vonalon akar a választások előtt zavart teremteni. Szabolcsban lelkülméretlen spekulánsok 89—90 fillérről vásárolják le a burgonyát s hirtelenlik, hogy lesz ez még drágább is, a termelők ne adják el a burgonyatermést; — Makón ugyanakkor üszítő hírvérget indult meg, hogy rövidesen 12 fontos kg-kénti árban lehet a hagymát Ausztriába exportálni. Az ilyen aknamunka következménye, hogy a hagyma és a burgonya hazájában a termelői árak magasabbra szöktek fel, mint az említett cikkekből debreceni piaci árai.

Halálos villámcsapás az Ebesen

A szerda délután Debrecenre átvonult zivatarok halálos áldozata is van. Kovács Sándor ebresi földműves, amikor a vihar jött, éppen hazafelé tartott sógorával, Molnár Sándor ebesi lakossal együtt. — A zivatar, a sűrűn paskoló jég elől az állomás közelébe menekült. Ott érte a halálos villámcsapás, míg tőle két lépésnyire álló sógorának semmi baja nem történt. Kovács Sándor testét helyenként valóság-gal elcsenestette a villám, mely azonnali halálát okozta.

Alföldi Takarékpénztár DEBRECENBEN
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank leányintézete.
Betéteket legelőnyösebben gyűmölcsözött.
Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Szolgálatát előzőkénv. gyors és pontos.

Öccskitse meg
gyermeké mosolyát
SZIPÁL műtermében
Piac-utca 44 szám.

Hőforrás vizet
fürdéshez és mosdás-hoz házhoz szállítok.
Mograndelhető kijelölt dohány-áruházaiban és 247. telefonon.

Utazzon féláron
BUDAPESTRE
AZ ŐSZI VÁSÁRRA
Nyílik: Szeptember 5-én.

Megjegyzés

Rákosi Máttyás, a Kommunista Párt főtitkára debreceni beszédében támadta Ory Istvánt és úgy tartotta fel, hogy azok közé tartozik, kiknek politikai szerepléséből még „sok baj lehet”. — Ory István két és fél éven át, mint főispán becsülettel szolgálta a magyar demokráciát, 1939 óta elnöke a Független Kisgazda Párt debreceni szervezetének. Szerény véleményünk szerint, ha a megválasztandó országgyűlés minden egyes tagja olyan őszinte és igaz híve lesz a demokráciának, mint Ory István — higgye el Rákosi Máttyás —, nem következnek be újabb válságok és nem lesznek bajok. A válságokat és bajokat mások idézik fel, nem olyan emberek, mint Ory István, ki igaz hazafi, őszinte demokrata és szorgalmas személyeknek volt híve, hanem mindig annak a gondolatnak, amit a Kisgazda Párt képvisel.

Egyébként megjegyezzük, hogy a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front pártjainak választási szövetségéről szóló hivatalos nyilatkozat szerint a választási szövetségben lévő pártok gondosan ügyelnek arra, hogy külön álláspontjuk kifejtése közben ne intezzenek egymás ellen nyílt vagy burkolt támadást. Ezt a közös nyilatkozatot a Magyar Kommunista Párt nevében Rákosi Máttyás írta alá. Felvetődik a kérdés, vajon Rákosi által a Kisgazda Párttól hangzatosított állítások mennyiben merítik ki „a burkolt támadás” fogalmát. Ugy szép egy szerződés, ha minden oldalon megtartják és megtartatják.

A „Néplap” egyik stílusgyakorlóka ismét túllépve a választási szövetség határait, a rosszakarat és ferdtés zavaros útvezetőjébe került. A megszokott módon a választási szövetség nagyobb díszöségére nyúlva a Kisgazda Párt debreceni, hajdúvárosi és bihari szervezetét, annak vezetőit, jelöltjeit, igyekezve őket összekompromittálni az ellenzéki pártok jelöltjeivel. Tán meg a vasárnapi vezércikkünkkel, amely a polgár parasztságoságot tárgyalja elvi síkon és azt hazugul kiforgatja. Szemérmegtelenül azt adja stílusgyakorlata című: „Egyesült erővel a demokrácia ellen.” Szeretnénk már egyszer olvasni, hogy az újságírást próbálkozó úr hol demokráskodott akkor, amikor mi nyíltan és ha azt a terror, a cenzura nem engedte, mindent kockára téve, burkoltan, de mertük hasábjainkon a demokráciát hirdetni. — Tessék már egyszer megérteni: mi és pártunk a polgári gondolat, a polgári életforma hirdetői vagyunk. Mi nem fogjuk — de ez ép ésszel nem is várható tőlünk — a marxista elveket, gondolatokat hirdetni. Mi és pártunkhoz tartozó milliók — polgárok, vagy ha még nem azok, akkor polgárok akarnak lenni. Miért azt pártunk elnöke, Dobi István mondotta egyik legutóbbi beszédében, világnézetünk: „magyarul élünk függetlenül és szabadon a vallásos élet szabad gyakorlása és a magántulajdon biztosítása mellett.” Grotteszk volna, ha mi azt követelnénk, hogy ezt a világnézetet hirdessék a „Néplap”-ék; de éppen olyan grotteszk volna, ha tőlünk „Néplap”-ék azt kívánják, hogy az ő sajtójuk szerint írjunk...

Fáskamara, vagy egészségház?

A megyei közigazgatási bizottságban Deczky János (kisgazda) szavátette, hogy a miképercsi egészségházban, a zuhanyozóban ronkfiakat tárolnak és a berendezést tönkretéve, ott vágják fel; ezenkívül baromfiot rendeztek be az egyik helyiségben. Torma Kálmán alispán megerősítette Deczky János megállapítását és kérte a tisztifőorvost az ügy haladéktalan kivizsgálására.

Egyelőre szünetel a hagyma-export

A közellátásügyi minisztérium ezúton is értesíti az érdekelteket exportcégeket, hogy a hagymafélék exportja a helyi földi hagymaellátás biztosítása miatt szünetel. A hagymaexport engedélyezésére egyelőre tehát nem kerül sor.

Fekete Pál a rádió kedvenc énekese a Polgári Söröző éttermében vendégszerepel. 23-24-én, szombaton és vasárnap — Asztalfoglalás! — Telefon: 764.

1380 hadifogoly jött a máramarosszigeti gyűjtőtáborból

Csütörtökön délután újabb hadifogoly-szerelvény érkezett a debreceni átvevőállomásra. Ezúttal is a máramarosszigeti gyűjtőtáborból érkeztek hadifogolyok. A szerelvénnyel 1380 hadifogoly jött, akik között 1024 légénységi állományú katonára, 309 tiszthelyettes és 47 internált volt.

A hétfőn Foksán felől érkezett hadifogolyok a következők voltak: Fekete Pál, Kőrösi Mihály Darabos u. 39, 7144—2. Sári István 144—3. Szabó József hentes 144—15. Kozma Lajos 144—2. Vári András Árpád t. 40, 156—2. Sam János 7144—2. Erdélyi József Hajnal u. 10, 144—17. Kics Lajos zls, tanító 7144—17. — Balázs József Moszkvából. Ország József Kőnyök u. 13, 7144—17. — Dr. Csikváry Akos 7144—14. és Szabó Sándor Hajdúszoboszló 7144—17. Lenti Sándor Hajdúszoboszló 7144—12.

Kedden este Máramarossziget felől érkezett szerelvénnyel a következő hadifogolyok jöttek Debrecenbe: Csige Sándor, Fehér Akos Csapó u. 52. Katona Imre, Szolnoki Sándor Tóth-telep 15. Erdélyi János Halap, Ecsedi Ferenc őrm. Rakvasky u. 18. Kovács Gyula karp. Ajtó u. 12. Szabó István Szent Anna u. 42. Nagy Mihály Luther u.

15. Kuti Károly, Mészáros László, Péntek Ferenc Monostorly-út 3. Klein Zoltán Szepességi u. 14. Czigler János Eperkest u. 14. Molnár László Mező u. 8. Kapros Ferenc Lehel u. 27. és Cobián Sándor hdp. őrm. Cegléd u. 16.

Debrecen környékére érkeztek: Püspökladány: Vörös Imre, Keserű Sándor és Nagy István Hajdúhadház: Czibere Sándor, Nyakas G. Hajdúszoboszló: Takács Sándor és Szabó Zsigmond, Hajdúdorog: Rabó Sándor és Gyura György. — Kaba: Pető Ferenc, Almási Kálmán, Sári Gáspár, Szabó Sándor, Bartha Sándor és Gut István. — Józsa: Varga Imre, Földes: Vékony László, Hajdúnánás: Szilvási Sándor, Szabó Sándor, Zámbo Vilmos, Balmazújváros: Harangi István, Takács Imre, Szathmári István és Takács István, Hajdúszoboszló: Kedereks Lajos, Hajdúszovát: Bernát Kálmán, Nádudvar: Nemes Imre, Ludmann János, Miképercs: Tóth Gábor, Vámospercs: Papp Sándor, Tiszacséce: Kovács Mihály, Berekböszörmény: Péterfi János, Berettyóújfalú: Száva Imre, Vig Lajos, Illic István és Herbász Miklós. Komádi: Juhász József, Ács Mihály, Kruccsó József és Mirkuza Béla. Hajdúbagos: Végvári Imre.

A tavalyinál is nehezebb év vár a megyére

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap dr. Balogh István főispán elnöklésével ülést tartott. Az alispáni jelentés beszámolója a megye közellátási helyzetéről s azt a szomorú jóslást tartalmazza, hogy a tavalyinál is nehezebb év vár a megyére. A termés a vártnál is kevesebb, a dézsmarendszer eltörlésének és a beszolgáltatás csökkentésének a következménye, hogy a megye kenyérgabonakészlete meg sem közelíti a tavalyit. Eddig 316 vagon búza, 128 vagon rozs és 118 vagon árpa folyt be, amiből azonban központi rendelkezés sokat elvitt; úgyhogy jelenleg

búza nincs, 65 vagon rozs és 100 vagon árpa maradt. A terményhegyűjtési adatok hétről-hétre csökkennek. Sürgős kormányintézkedésre van szükség a megélhetés biztosítására, hiszen Debrecen kenyérelátásáról is a vármegyének kell gondoskodnia. A cseplesi ellenőrzés nem volt megfelelő, a malmok ellenőrzését meg kell szigorítani. Dr. Balogh István főispán hozzászólásában rámutatott arra, hogy az elmúlt két hónapban a malmok teljes kapacitással dolgoztak, de a vámkereset ezzel nem állt arányban.

Minőségre is gyenge az ideai termés Hajdúmegyében

A gazdasági felügyelőség jelentése szerint a termés a megyében még a becsléseket sem érte el. Minőségben is gyenge a termés. Az időjárás átmeneti javulásától a sikértartalom növekedését várták, ez azonban nem következett be. A napraforgó jó közepes. A cukorrépa-termelés elterjedt volta miatt elegendő termésre lehet számítani, a cukorgyárak már a békebeli termés feldolgozására rendezkedtek be. A legelők kiszűkült, a jóság már

koplat. A szárazság miatt a telletés elé kevés reménnyel nézhetnek a gazdák. A mezőgazdasági munkások körében nagyarányú a munkanélküliség. Voltak helyek a megyében, így Tiszacségen, ahol olyan kicsi volt a terméseredmény, hogy a gazdák inkább összeálltak „kálákába”, leartatták egymás termését, hogy a részeseik bérlet megtakarítsák. Tiszacségen nem volt ritka a 25 kg-os holdankénti terméseredmény.

Hivatali sikkasztás miatt vádat emeltek dr. Balogh István volt államtitkár ellen

MOT jelenti: Az államügyészség vádat emelt dr. Balogh István volt miniszterelnökségi államtitkár ellen azon a címen, hogy a miniszterelnökség kisebbségi alijából 200 ezer forintot sikkasztott, illetve hogy azzal nem tud elszámolni. Balogh Istvánt csütörtök délelőttre idézte meg dr. Ruska István államügyész kihallgatásra. Balogh István a vallomástételt

megtagadta azon a címen, hogy a közhivatali titoktartás kötelezettsége alól nem kapott felmentést. Balogh Istvánt az államügyészség elbocsátotta, de azonnal intézkedett és kérte az igazságügy-minisztert, hogy járjon el a miniszterelnökségnél Balogh István titoktartási kötelezettségének feloldása érdekében.

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVESZET

A színház vezetősége felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a telefon a régi száma alatt, újból be lett kapcsolva. A bérlet iránt érdeklődők igényüket a 110-es telefon számon is bejelenthetik. A bérletek kiadása igen előre haladott állapotban van úgy, hogy már igen kevés számban kaphatók. Hivatalos órák dé. 10—1-ig és du. 5—8-ig. Telefon: 110.

A magyar Eddy Nelson, Gozmány György, a legdivatibb énekese szombaton este tartja Nagy-Ezstével, a kiváló szanzenekével szager estét az Arany Bika nagyteremben 8 órai kezdettel. Gozmány György többek közt a Csókos asszony, Mondják meg a legkisebbik Horváth lánynak, Ha lenne egy lányom, Kálmán: Hej cigány, Lehár: Danió belépője, Budapest: Szeretlek Agnes stb. dalokat énekli, Nagy Erzsébet a legújabb slágereket bugja mikrofonba. Ceardás Józsa, aki pénteken érkezik meg, esteptáncokat mutat be. Humorral Kertész Sándor gondoskodik.

Az Oszálysorsjáték szombati húzásán került kisorsolásra a 200 ezer forintos főnyeremény. Fenti összeget négy szerencsés makói lakos nyerte: 40—40 ezer forintot.

Megjelent a vagyondézmárról szóló rendelet

A hivatalos lap szerdai száma közli a kormány rendeletét a vagyondézmárról, és a vagyonszaporulati dézsmáról. A rendelet szerint vagyondézmát köteles fizetni, akiknek ez év január 1-én meglévő tiszta vagyonának

értéke a 75 ezer forintot meghaladta. A vagyondézmát egyenlő havi részletekben kell fizetni. A rendelet felszólítja a vagyondézmakulcsát is. A rendeletet vasárnapi számbunkban bővebben ismertetjük.

A tömeggyilkos SS legények nyomában

A pilisi erdőben elkövetett gyilkosság-sorozattal kapcsolatban a rendőrséghez több bejelentés érkezett. A nyomozók átvizsgálták a környékbeli barlangokat, de azokban senkit nem találtak. A szentendrei Paprét közelében lévő Medve-lyuk nevű nagybarlangban színekvöhelyet ledezték fel, amiből

arra lehet következtetni, hogy a barlangban nemrég még laktak. Szerdán este Szobon és Kajkán razzia volt. Ot előállítás történt. A nyomozást 500 rendőr 440 honvédek és az orosz katonák tovább folytatták. Eddig mintegy 260 négyzetkilométer területet fésültek át.

A FUGGETLEN IFJUSÁG HIREI

A Független Ifjúság hajdúmegyei központja az elmúlt nap hatalmas tömegek előtt ifjúsági gyűléseket rendezett Egyeken és Tiszacségen. A lelkes hangulatban lezajlott gyűléseken kilistályosodott az ifjúság azon véleménye, hogy ezen a választáson is minden rendelkezésre álló erejével támogatja a Független Kisgazda Pártot.

A központi összejáró és választási bizottság szerdán délelőtt hirdette ki döntését a Független Magyar Demokrata Párt által pótlólag benyújtott ajánlások ügyében. A bizottság a párt ajánlásait elfogadta. Így Debrecenben kilenc párt indul az augusztus 31-i választáson.

Magyar Kálmán tanfelügyelő üdvözlése a vármegyei közigazgatási bizottságban

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Magyar Kálmánt biztá meg a debreceni és hajdúmegyei népoktatási kerület vezetésével. Az új tanfelügyelő a tegnapi megyei közigazgatási bizottsági ülésen mutatkozott be. Dr. Balogh István főispán és Deczky János üdvözlötték első jelenléte alkalmából. Mindketten hangzatos, teljes bizalommal néznek működése elé, hiszen ismerik pedagógiai és szervezési képességeit, amelyeket sikeresen fog gyümölcsöztetni új munkaterületén is.

GYÁSZROVAT

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak és jóismerősöknek, akik szerettét férjem és édesapám Nagy Sándor temetésén megjelentek, mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondanunk köszönetet. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy a jó férj, apa, gyermek, testvér
Kovács Sándor
gazdálkodó
26 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése szombaton délután 11 órakor lesz a Köztmető ravatalozóteremből. Gyászolják: bátyos neje, gyermekei, szülei, testvérei és rokonai. Lakás: Gárduló 17. Gebauer temetkezési vállalat.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett jó férj, édes-apa, nagypapa és áldott emlékt rokon
id Bakóczy András
gazdálkodó
életének 67-ik, boldog házasságának 40-ik évében elhunyt. Temetése szombaton 3 órakor lesz a díszravatalozóteremből. Gyászolják: bátyos felesége, gyermekei, menyje, veje, unokái, testvérei, nászai, sógorai, sógoronói, a kiterjedt rokonság, valamint jóismerősei. Minden külön értekezéssel (gyászlap) helyett. Lakás: Kar-utca 17. Gebauer temetkezési vállalat.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy
Medveczky Károly
nyug. máv. asztalos
72 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztmető II. B. ravatalozójából. Elhunytát bánatos özvegye, gyermekei unokái, valamint kiterjedt rokonsága gyászolják. Lakás: Tánicsics utca 34. Bartha temetk. vállalat.

özv. Mezei Imréné
Cserecsy Jullianna
87 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztmető ravatalozójából. Gyászolják: gyermekei: Mezei Imre feleségével, özv. Kovácsné Zsigmondné, Takács Gáborné férjével, valamint vejei, unokái és a kiterjedt rokonság. Lakás: Diófa utca 17. Gebauer temetkezési vállalat.

